

CUNOSTINTE FOLOSITOARE

Seria C.

DIN LUMEA LARGĂ

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A D-LUI PROF. UNIVERSITAR

I. SIMIONESCU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AUSTRIA

DE

I. SIMIONESCU

Seria C.

CĂRTEA ROMÂNEASCĂ

No. 35

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

Fiecare Broșură de 32 pag. cu figuri, costă numai 5 lei.

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. Cum era omul primitiv de *I. Simionescu.*
" 2. Viața omului primitiv de *I. Simionescu.*
" 3. Gazurile naturale de *I. Simionescu.*
" 4. Albinele de *T. A. Bădărău.*
" 5. Diabetul, îngrășarea, gălbănirea de *Dr. Căhănescu.*
" 6. Raze vizibile și invizibile de *C. V. Gheorghiu.*
" 7. Viața microbilor de *Dr. I. Gheorghiu.*
" 8. Furnicile de *T. A. Bădărău.*
" 9. Viața plantelor de *I. Simionescu.*
" 10—11. Pasteur de *C. Moțaș.*
" 12. Soarele și luna de *I. Simionescu.*
" 13. Telefonია fără fir de *Tr. Lalescu.*
" 14. Porumbeii Mesageri de *V. Sadoveanu.*
" 15. Planeta Marte de *Ion Pașa.*
" 16. Dela Omer la Einstein de *General Sc. Panătescu.*
" 17. Cum vedem de *Dr. I. Glăvan.*
" 18. Razele X. de *Al. Cișman.*
" 19. Omul dela Cucuteni de *I. Simionescu.*
" 20. Protozoarele de *I. Lepși.*
" 21. Fulgerul și trăsnetul de *C. G. Brădeșanu.*
" 22. Nebuloasele gazoase de *M. E. Herovanu.*
" 23. Bacteriile Folositoare de *I. Popu-Câmpeanu.*
" 24. Scrișori cerești (Meteorite) de *I. Simionescu.* Cluj
" 25. Din istoricul electricității de *Stel. C. Ionescu.*
" 26. Mercur și Venus de *C. Negoită.*
" 27. Reumatism și arteroscleroza de *Dr. M. Căhănescu.*
" 28. Oameni de inițiativă de *Apostol D. Culea.*
" 29. Henri Ford de *Ing. N. Ganea.*
" 30. Musca de *I. Mureșanu.*
" 31. Ciupercile de *I. Popu-Câmpeanu.*
" 32. Cifrele de *G. M. Lăzărescu.*
" 33. Animale de demult de *I. Simionescu.*
" 34. Lămurirea potopului de *I. Simionescu.*
" 35. Din viața oamenilor întreprinzători de *Apostol D. Culea.*
" 36. Societatea națiunilor de *Artur Gorovei.*
" 37. Ficatul și boalele lor de *Dr. M. Căhănescu.*
" 38. Electrochimia și Electroliza de *N. N. Botez.*
" 39. Noțiuni de electricitate de *Ing. Casetti.*
" 40. M. Berthelot de *M. Zapan.*
" 41. Isoare actuale de energie de *E. Severin.*

Seria B. „Sfaturi pentru Gospodari“.

- No. 1. Ingrijirea păsărilor de *Prof. C. Moțaș.*
" 2. Despre tovarășii de *Preot C. Dron.*
" 3. Despre scarlatină de *Dr. I. Gheorghiu.*
" 4. Livada din sâmburi de *G. Gheorghiu.*
" 5. In jurul casei de *M. Lupescu.*
" 6. Casa de *I. Simionescu.*
" 7. Morcovul și alte legume de *P. Roziade.*

SERIA C.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
DIN LUMEA LARGĂ

No. 95

AUSTRIA

DE

I. SIMIONEȘCU

Profesor la Universitatea din Iași

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I,
din CLUJ.

№. 15110 1929

EXEMPLAR LEGAL.

EDITURA «CARTEA ROMĂNEASCĂ», BUCUREȘTI

222161

NU ESTE AZI O
BIBLIOTECĂ

MAI DE TREBUIŢĂ ÎN CASA ORI CUI, MAI ALES UNDE
SE AFLĂ COPII DE ŞCOALĂ, DE CÂT BIBLIOTECA

„CUNOŞTINŢE FOLOSITOARE“

BOGATĂ CA CUPRINS, SCRISĂ DE SPECIALIŞTI ŞI
PE DEASUPRA IEFTINĂ, APROAPE ÎN DAR, FIECARE
BROŞURĂ AVÂND PREŢUL 5 LEI

! CETIŢ'O, RĂSPÂNDIŢ'O!

CATALOGUL CELOR 150 DE BROŞURI APĂRUTE SE
CAPĂTĂ DE LA «CARTEA ROMÂNEASCĂ» BULEVARDUL
ACADEMIEI 3, BUCUREŞTI 1.

I.

Intindere. Austria de după război, e o țărișoară cu o suprafață de 83.833 kilometri pătrați, ceva mai mică de cât o treime din întinderea României. Moldova veche de pe vremea lui Cantemir, până'n Nistru și Ceremuș, e mai mare de cât Austria de azi, cu vre-o 10.000 de km².

Din vechea împărăție austriacă, a rămas atâta cât e locuită în bună parte nunăi de nemți, căci atotputernicia împăraților de demult, cu intrigile miniștrilor lor, puseseră stăpânire pe țări cu populațiune străină, cum era Bohemia, Galiția ori Bucovina noastră. Cu înfăptuirea dreptății de după război, Austria s'a restrâns la pământul de azi, cu aproape 7 milioane de locuitori, din cele 52 cât avea întreaga împărăție.

Așezarea. Austria este chiar în inima Europei. În lungul ei se întinde șira Alpilor de răsărit, care o leagă strâns de Elveția. Cătră nord o învecinește Germania și Cehoslovacia, cătră sud Italia și Jugoslavia, iar cătră răsărit Ungaria și Cehoslovacia.

Relief. Așa cum a rămas Austria este mai mult o țară muntoasă. Jumătatea răsăriteană a Alpilor, o străbate în lung până aproape de granița-i răsăriteană, unde se lătește, având capătul ca rupt.

Alpii austriaci sunt munți înalți (cel mai înalt vârf, Grossglockner, are 3778 m.), cu piscuri

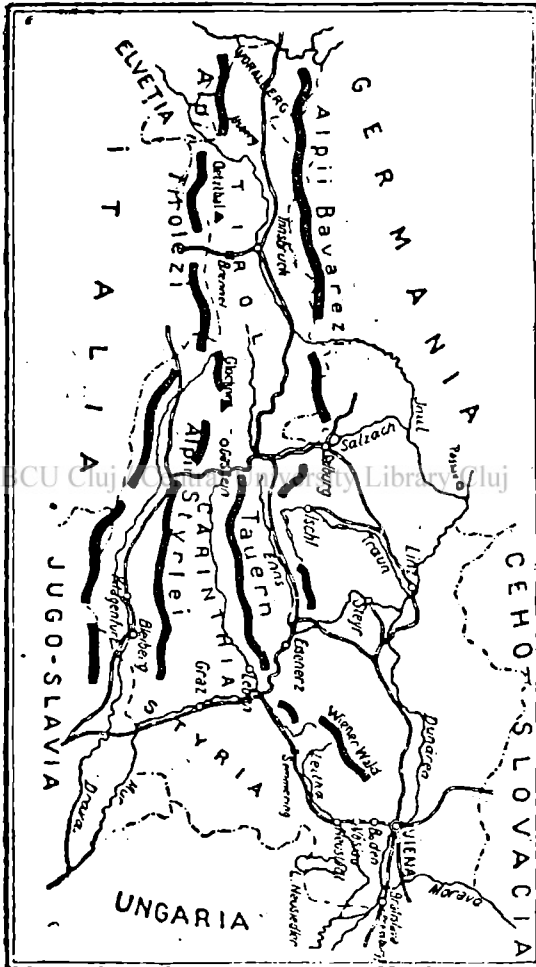

Fig. 1. Harta Austriei

(din G. Raftic „Europa“).

multe acoperite de zăpadă veșnică, din care se scurg limbi de gheață.

Sunt însă munți variați ca formațiune, așa în cât au înfățișeri felurite, schimbătoare de la pas la pas, cea ce naște frumuseți neîntrecute, mult visitate.

În partea de miazănoapte a Alpilor, în tot lungul lor, precumpănește piatra de var. Munții sunt prăpăstioși, cu margenele tăiate, cu podișuri înalte, cu păreți ca de marmoră. Între ei adesea scâlpește apa limpede și albastră a unui lac, care dă farmec deosebit ținuturilor.

Mai spre mijlocul lanțului, se țin șirag vârfuri semețe, mai ascuțite, cu zăpadă și ghețari, cu pășuni și păduri de brad, în totul asemănători munților svițereni.

Pe partea dinspre miază-zi vin din nou munți de piatră de var, cu înfățișarea celor dinspre nord.

La capătul de răsărit, răsfirat, Alpii sunt ca surpați. Numai în această regiune, pământul e mai jos, cu dealuri scunde și loc de arătură.

Dealuri mai înalte, dar cu vârful lat și rotunjit, deci un ținut unde agricultura poate să se facă, se află și în partea de miază-noapte a țării, în megieșia Bohemiei.

Ape. Având atâția munți înalți, cu zăpadă pe ei, Austria e brăzdată în lung de multe și iuți râuri, care croesc văi adânci și destul de largi, pentru ca să mai șteargă ceva din neprielnicia înălțimilor prea întinse.

Toate apele din Austria se adună în Dunărea care trece prin partea dinspre miazănoapte, a Austriei.

Dintre râuri mai de seamă este Innul, Murul și Drava.

BOGAȚIILE.

Agricultura. Față de puțină întindere a pământului bun de arat, nu se spune că Austria este o țară agricolă. Numai pe un sfert din suprafața ei, se poate face agricultură întinsă. De aceea în Austria sunt aduse alimente din alte țări, cum e și natural. În anul 1927 au intrat în țară, alimente și diferite băuturi (mai ales vin) în valoare de 787 milioane Shilingi, moneda lor (1 Shiling e cam 24 lei, de ai noștri). Mare parte din grâne le a adus din România (172 milioane Shilingi=peste 4 miliarde lei).

N'are pământ bun, ca noi, de agricultură. Dar mai ales după războiul poporul muncitor, îndemnat și ajutat de guvern, s'a pus pe muncă de istov, scoțând din pământ cât se poate mai mult rod. Așa bunăoară în 8 ani a scos aproape sută'n sută mai mult grâu, secară, orz și ovăz, a scos 400 la sută mai multă sfeclă și 300 la sută mai mulți cartofi.

Străduința poporului e să scape de a mai aduce pâine din alte părți. Așa a ajuns să-și ado-

pere 80 la sută din trebuințele de grâu și chiar 91 la sută de cartofi.

Dar pentru aceasta agricultorii au muncit de zor. Pământul nu e gras ca al nostru? Au adus îngrășăminte chimice și l-au îngrășat. În 1923 au cumpărat 836.000 de centneri de îngrășăminte artificiale; peste 3 ani aproape de două ori pe atâta. Ingrășind pământul, folosind mașini, alegând semințele, au ajuns să mărească producția pe hectar. Numai la cartofi, de la un an la altul, producția a crescut de la 73 centneri pe hectar în 1926, la 145 în 1927.

Au mai chibzuit, că nu toate ogoarele sunt bune pentru cereale ori pentru vii. Și în loc să tragă puține foloase din ele, cu toată îngrijirea ce le dau, au sămănat tutun, cânepă sau plante medicamentale, ca să tragă mai mult folos.

Așa știu pe aiurea oamenii să învingă nevoile, când acestea îl strâng de gât. Așa știu să-și arăte și dragostea de țară, prin muncă chibzuită, ajutată de știință.

Pășuni și vite. Ținutul Austriei fiind mai mult muntos, iar munții înalți, spre vârfurile munților se întind pășuni bogate și grase. Peste un sfert din întinderea țării este ocupată de pășuni și pajiști. Aceste sunt folosite mai ales la hrana vitelor cornute și mai puțin a oilor, o deosebire de ceia ce este la noi. Vacile tiroleze, de munte, sunt vestite. Se aduc și în România pentru a căpăta soiuri mai bune de vite.

Și în aceasta privință se vede o chibzuială în gospodăria țării de după războiu. Vitele sunt

îngrijite cu mai multă trageră de inimă. Numărul lor n'a crescut din ceia ce era înainte de război; a crescut însă grija și cătarea lor. S'a căpătat astfel lapte mai mult, care nu s'a irosit.

Anul trecut (1927) s'a ajuns să se capete 2090 milioane litri de lapte, de 3 ori mai mult ca în 1919. Din lapte s'a fabricat unt (220.000 centneri în 1927) și mai ales brânză (160.000 centneri), din care o bună parte s'a exportat.

Fer și alte metale. Austria a rămas una din țările cele mai bogate în minerale de fer din Europa întreagă. Munți întregi în Stiria, sunt formați din asemenea minerale, care se sapă nu prin cotloane adânci subpământene, ci la lumina zilei, ceia ce face ca prețul lor să fie mai scăzut.

Aceste minerale de fer sunt cunoscute și folosite chiar din vremea omului primitiv. Dău fontă și oțel minunat, din care pricină industria ferului în această regiune este una din cele mai productive din Europa. Din oțelul fabricat, se fac tot soiul de mașini de la cele agricole, până la penițe și instrumente scumpe de precizie.

Afară de fer Austria e renumită prin mineralul numit magnezit, dând aproape jumătate din cât se produce în lumea întreagă.

Alte bogății subpământene. Ori unde sunt munți, bogățiile subpământene sunt mai felurite. Prin formarea lor, vârcele pământului răscolesc păturile de la adânc, aducându-le mai la față, spre folosul omului. Mai cu seamă când e vorba de niște munți atât de înalți și întinși ca Alpii de răsărit, se înțelege că varietatea materiilor

pământești ce pot fi folosite de om, e și mai mare.

Așa Austria nu are nevoie să aducă de la vecini sare, căci are îndeajunsă la îndemână. Marmore frumoase, cu care s'au împodobit muzeele și palatele împărătești din Viena, iarăși se găsesc exploatate în multe locuri. Fabrici de ciment sunt vechi și produc aproape 500.000 tone pe an, pietrele, din care se fabrică, găsindu-se în mare cantitate. Mai rău stă Austria cu cărbunele de pământ. Nu are de cât puține câmpuri de lignit, cărbune slab, și acela neîndestulător pentru numeroasele fabrici. De aceea unul din produsele importate, care apasă asupra finanțelor țării este cărbunele adus din Bohemia și Germania.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De curând a apărut :

I. SIMIONESCU

O ȚARĂ DIN POVEȘTI \

VOL I.

DOBROGEA

Lei 75.

„CARTEA ROMĂNEASCĂ”

O descriere atractivă a provinciei noastre de dincolo de Dunărea.

III.

INDUSTRIA ȘI COMERȚUL.

Industria. Austria a rămas o însemnată țară industrială. Lucrul se lămurește lesne. Pe vremea când ea era imperiu mai toate marile fabrici s'au îngrămădit în preajma Vienei, capitala țării, sau în ținuturile apropiate ei, care au rămas Austriei.

De aceia mica țărișoară de azi, se înecă în feluritele produse industriale, ieșite din numeroasele fabrici care lucrau mai înainte pentru o țară mult mai mare și un popor mai numeros.

Pe de altă parte țările nou formate în jurul ei, cum e Cehoslovacia cu Bohemia tot așa de industrială, cum e Ungaria, au închis granițele pentru produsele austriace, supunând produsele fabricate la vămuire mare.

Cu toate aceste greutăți, industria austriacă dăinuește; fabrici nu s'au închis iar numărul lucrătorilor fără lucru e redus la 150.000 oameni.

În afara *industrii metalurgice* foarte însemnată, sunt fabrici de mașini agricole vestite, mașini de tipografie, automobile și biciclete. Cuțitele și mai ales armele de tot soiul din regiunea Steier, sunt prețuite în lumea întreagă.

Industria țesăturilor iarăși e răspândită și veche.

În industria îmbrăcăminteii Viena ocupă locul cel mai de seamă stând la întrecere cu Parisul. 20 la sută din populația Vienei, este ocupată în această industrie, din care Austria exportează pe fiecare an de peste 2.500 milioane lei, în afară de marfa cumpărată de numeroșii vizitatori.

O veche și însemnată industrie austriacă este aceea a *hârtiei* de tot soiul, de la hârtie de cărți și jurnale, până la hârtia mai fină pentru desemn ori hârtia de țigări. Numai din această categorie de fabricate s'a exportat în 1926 de aproape 3.500 milioane lei.

Tot atât de vestită este și industria *pielăritului*, se fabrică nu numai piei fine, dar felurite obiecte de piele, de la geamantane până la portmoneuri.

Dar pe lângă aceste mari industrii, Austria posedă fabrici mai puține, dar nu fără valoare economică, și de altă natură. I-au rămas e dreptul numai 4 fabrici de zahăr, din cele 223 câte erau în Austro-Ungaria de dinainte de război, dar are fabrici de bombăne, de șocolată, de drojdie.

Comerțul. Condițiunile politice schimbate, au influențat mult asupra comerțului austriac. Cu deosebită sfortare el se menține încă viu, căci și mai înainte Viena era centrul comercial cel mai însemnat din întreaga împărăție. Așezată în mijlocul Europei, cu legături directe de cale ferată nu numai cu apusul, dar mai ales cu Orientul, Viena era orașul în care se adunau mai cu seamă negustorii din țările răsăritene.

Imediat după război a urmat o perioadă de

lancezire. Dar de îndată ce moneda s'a stabilizat și frigurile prefacerilor s'au liniștit, comerțul a luat din nou o vioiciune care crește an cu an. Exportul Austriei s'a ridicat într'una de la 1923 (1.626 mil. Shilingi) până la 1927 (2.038 mil. Shilingi). Partea importantă din export cade tot în sama produselor industriale aproape $\frac{3}{4}$ din exportul întreg. Se exportă mai ales în Germania, Cehoslovacia, Ungaria, dar și în Polonia și chiar Statele-Unite ale Americii.

Căile ferate. De mare ajutor pentru circulația mărfurilor și legăturilor cu celelalte state, este rețeaua deasă de căi ferate, nu numai în regiunile mai joase, ba chiar și în munți. Există trenuri în lungul Alpilor, pe valea pitorească a Innului, dar există și căi ferate de a curmezișul munților, cum e cea de peste Brenner, care leagă Tirolul cu Italia, ori care străbate printr'un lung tunel munții Tauern, trecând de la Salzburg către Marea Adriatică.

În această direcție Austria de după războiu a făcut o efortare demnă de imitat. Pentru că nu are cărbuni de pământ în deajunși, a electricat multe dintre trenuri, mai cu samă în munți. O bună parte din imprumutul ce i-au acordat statele sub chezașia Ligei națiunilor, a fost folosit pentru lucrări de captări a apelor ce dau electricitatea. Din cei 5798 Km. de căi ferate, până în anul acesta au fost electricate 623 Km.

IV.

PREFACERILE GENERALE DE DUPĂ RAZBOI.

În urma războiului nu a fost țară din Europa, care să fi suferit schimbări mai mari ca Austro-Ungaria. Lămurirea este dată prin trecutul istoric al acestei împărății. Era o țară mărită prin samavolnice. Sub stăpânirea Habsburgilor se găseau tot soiul de naționalități, a căror pământuri au fost luate în diferite rânduri, în chipul cum ni s'a luat și nouă Bucovina.

Se înțelege atunci că prin tratatele de pace, când s'a dat fie cărei naționalități libertatea de a trăi prin propriile puteri, Austro-Ungaria de odinioară s'a prăbușit. De pe urma ei ne-am mărit noi, ca și Jugoslavia ori Italia, după cum s'a născut statul nou Cehoslovacia.

Austria și Ungaria, au rămas fiecare cu pământul locuit de nemți și unguri.

Din mare împărăție, Austria ajunge republică.

Ultimul împărat, Carol, a abdicat în toiu războiului la 1918 și moare în 1922.

Austria trecu prin svârcoliri politice și sociale adânci, care-i periclită viața. Pericolul comun

însă strânge la un loc pe toți. În fața peirei, luptele politice se liniștesc. Este doar vorba înaintea de toate de scăparea patriei.

Statul devine republică și se votează o constituție democratică. Reprezentanții națiunii sunt aleși prin vot secret, egal, de femei și bărbați, care au împlinit vârsta de 21 ani. Pe lângă Sfatul național (vechea cameră) este și Sfatul federal, adică reprezentanții provinciilor care formează republica. La un loc alcătuiesc Adunarea națională și aleg pe președintele republicei pe timp de 4 ani.

După ce au schimbat forma de guvernământ, conducătorii au avut de învins mari greutăți economice și financiare. Moneda veche nu mai însemna nimic. Fabricile nu vindeau; sărăcia amenința țara. Atunci Austria a fost ajutată de Liga națiunilor, în 1922, printr'un împrumut garantat de diferite state.

Astfel s'a stabilit moneda actuală, Shilingul, care a luat locul vechei Coroane, și care face cam 24 lei de ai noștri.

Conducătorii nu s'au bizuit numai pe împrumut, ci s'au pus pe muncă, chemând la muncă poporul întreg, care și-a dat îndată sama că numai prin unire și muncă poate scăpa de sărăcie și el și țara. Și astfel s'a înlăptuit una din minunile sociale, nu mai puțin însemnată din cele întâmplare după război.

Mai întâi s'au lăsat pe din afară vre-o 100.000 de funcționari, care apăsau greu bugetul; s'a redus însă și numărul ministerelor la 7.

Partea cea mai mare din împrumut s'a folosit ca să dreagă și să înmulțească firele de telegraf și telefon, să electrifice trenurile și să deie sprijin agriculturii. Prin aceasta se întepi hârnicia muncitorilor de pământ cât și viața economică în general.

Țară mai mult muntoasă, nu putea să scoată dintr'odată tot ceia ce tebuie pentru hrana norodului. A aduce din țări străine mâncarea, înseamnă a munci pentru alții. Atunci s'au silit cu toții ca prin muncă chibzuită, prin îngrășăminte și lucrare a câtării a ogoarelor, să mărească producția agricolă, spre a scăpa de un greu bir străinătății.

Ca să poată desface ceea ce fabricile numeroase produc, au întepit exportul, dar au căutat să arate și lumii întregi ce soiuri de mărfuri ies din fabricile lor. Așa au înviat din nou iarmaroacele ce se țin de două ori pe an în Viena și care nu numai că atrag lume de pe lume în capitala țării, dar vin negustori din toate țările și comandă mărfuri.

Nu s'au mulțumit cu întepirea agriculturii și a comerțului industrial; au cautat să folosească tot ce a rămas de pe urma mărețelor vremuri de odinioară și mai ales să tragă folos din mândrele frumusești naturale ce le au.

Conducătorii fac toate sforțările să cheme cât mai mulți străini în țara lor, înlesnindu-le călătoria și ademenindu-i prin reclama intensă făcută pentru toate podoabele naturale și omenești.

Vechile castele și curți împărătești, cu bogății

adunate de veacuri din toată lumea, cu comori de artă vechi și nouă, sunt deschise publicului spre vizitare.

Otelierii și stăpânii restaurantelor s'au organizat, nu spre a jupui pe călători, ci dinpotrivă spre a-i atrage prin curățenie, ordine și înlesnirea vieții.

Mulțumită acestor măsuri comune, mulțumită propagandei care se face în toate țările, curg străinii pe fiecare an tot mai mulți, vizitând nu numai orașele mari, dar și colțurile încântătoare din munți. Statul ne având voie să aibă aeroplane de războiu, aeroplanele sunt folosite pentru transport de călători și mărfuri. Austria are cea mai serioasă organizare de aeroplane, zilnic făcându-se legătura între Viena și orașele mari europene, Paris, Berlin, Cracovia, București, Constantinopol. Anul trecut (1927), aeroplanele austriace au sburat 1.360.000 de kilometri, fără nici un accident.

Rezultatul acestor metodice organizări a fost minunat. În 1927 au vizitat Austria 1.400.000 de străini, dintre care 380.000 au trecut prin Viena. În anul acesta numărul lor a fost mai mare. Numai cu ocazia serbărilor date în amintirea compozitorului Schubert, au luat parte în Viena peste un sfert de milion de oameni. Ori cine își închipuie, câți bani lăsați în țară însumă acest mare număr de vizitatori, fiecare cheltuind nu numai pentru întreținere și transport, dar cumpărând mari cantități de mărfuri mărunte, constituind ceiace în limba comercială se numește „exportul nevăzut“.

Pe lângă sfortărea generală de a se îmbunătăți starea economică, conducătorii actuali ai statului au grijă și de cei nevoiași. Foastele palate ale prinților sunt folosite fie pentru școli, pentru administrațiuni ori societăți de binefacere. Se clădesc numeroase case mari, ce se dau cu chirie mici muncitorilor din fabrici.

Grija de mâne pentru viața țării, nu slăbește nici la conducători, nici la popor. De aceia amintirea vremii când Austria era unită, timp de veacuri, cu statele germane, ajunge tot mai vie, pregătindu-se zilele de hotărâre a unirii din nou cu Germania, într'o confederație mai mare. Frământările politice interne au ca temei această năzuință, precum și aceia de a întări democrația încă amenințată. De aceia fel și chipuri se pregătesc spiritele, pentru a lua o atare hotărâre, deși oprită prin tratatele de pace. Ne interesează și pe noi să cunoaștem ce se petrece la vecini, pentru ca să fim gata pentru ori ce întâmplare, spre a ne apăra pe toate căile granițele largite cu atâtea jertfe.

ORAȘELE ȘI PROVINCIIILE.

Republica austriacă este o unire de mai multe provincii, fiecare cu oare care libertate de viață. Aproape în fiecare din aceste provincii se găsește câte un oraș însemnat, cu vechime istorică, ori cu însemnătate economică.

Cea mai principală e provincia *Austria-de-jos* căci în ea se găsește capitala țării, *Viena*.

Viena, așezată pe Dunăre este unul din orașele cele mai frumoase din Europa. Cu aproape 2 milioane de locuitori azi, își datorește importanța nu numai faptului că în ea se află foastele curți împărătești, dar și așezării prielnice în mijlocul Europei. E un nod unde se întâlnesc linii de drum de fer din toate părțile. Cu București e legată prin trenuri directe, ce fac drumul pe la Curtici ori Baia-Episcopiei, în 30 de ore.

Are împrejurimi minunate, căci se află în lăsătura ce desparte capătul Alpilor de Carpați. Din mijlocul orașului, nici un ceas nu faci cu tramvaiul, până să ajungi în umbritele dealuri, numai păduri și case, din vestita pădure vieneză (*Wiener-Wald*).

Fiind de atâta vreme locul de reședință al

împăraților, peste tot sunt presărate palate măndre, cu grădini mari și minunat îngrijite.

Orașul vechiu, cu curtea împărătească ce

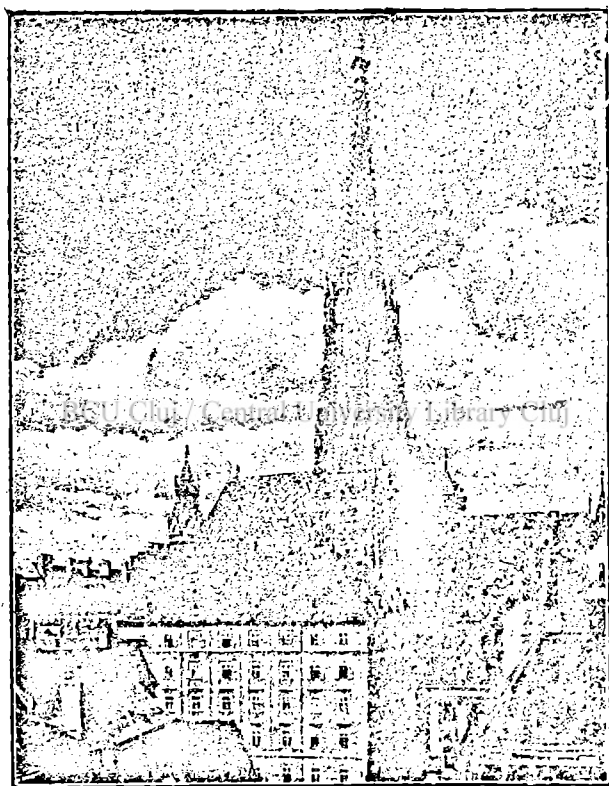

Fig. 2. Biserica Sf. Ștefan din Viena.

cuprinde comori de tot soiul este încins de un inel de bulevarde largi (Ring), împrejmuite cu clădiri unele mai mărețe de cât altele.

Astfel este clădirea importantă a Universității înființată la 1365, vestită mai ales prin facultatea ei de medicină și științi; alătura este primăria în stil gotic, despărțită printr'un parc de Burgteatru, în care a jucat o lungă bucată de vreme și Agatha Bărsescu. Mai încolo vine Camera, în stil antic cu o monumentală fântână de marmoră în față. Neîntrecut este locul, unde se

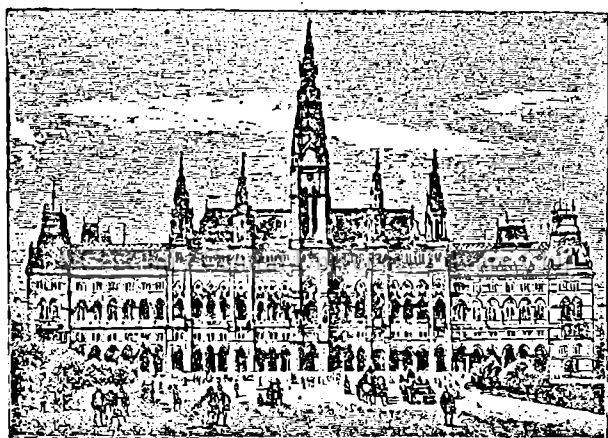

Fig. 3. Primăria din Viena.

înălță cele două muzee, în fața foastei curți împărătești, cu partea nouă neterminată pe din lăuntru. Și mai departe se ridică Opera pe vremuri cea mai bună din lumea întreagă. Printre cântăreții de seamă era și Grozăvescu, de fel din Banat și care a fost omorât atât de tânăr. Deasupra tuturor acestor mândre clădiri se înălță turnul de 140 m. al Bisericii Sf. Ștefan, ridicată încă din veacul al 12-lea.

În afara părții lăuntrice a orașului se întind „mahalalele“, fie care reprezentând câte un oraș mare.

La marginea Vienei este palatul Schönbrunn, zidit după tiparul celui de la Versailles, cu o grădină întinsă, numai statui și fântâni, peste toate dominând, ca un soiu de chioșc, numai stâlpi, Glorieta, rădicată pe un dâmb, de unde se întinde privirea asupra Vienii și-a împrejurimilor ei frumoase.

Mare centru industrial și comercial, Viena este și un oraș vestit în lumea întreagă prin operele de artă ce cuprinde. În ea a trăit Haydn, Beethoven, Schubert, Mozart, Brahms. Concertele simfonice, ca și Opera din Viena au renume universal; Viena e orașul operetelor vesele și al valsurilor vestite de pe vremea lui Johann Strauss. Museele de artă sunt bogate. Tablouri vestite de Rubens, Tizian, Dürer, Rembrand fac podoaba fostului muzeu imperial, după cum Gobelinuri din veacul al 14 și 15-lea, acopăr pereții camerilor împărătești. Biblioteca națională, ca și colecția Albertino, pentru noi au un preț deosebit, căci în ele se află multe documente și desemnuri relative la trecutul nostru istoric, atât de strâns legat de diplomația austriacă.

Viena e oraș pe cât de frumos, liniștit și bogat în mijloace instructive, pe atât de eștin, ca viață. Pentru români este cel mai apropiat oraș european, din drumul către apus. Mulți de la noi mai ales medici, și-au făcut educația lor științifică în Viena.

Austria-de-sus este tot provincie dunăreană. Capitala ei Linz e așezată pe Dunărea. E centrul fabricilor de coase, seceri, cuțite.

Stiria este provincia de la capătul răsăritean al Alpilor de sus. E un ținut bogat, căci e muntos dar și șeș. Aice se găsesc vestitele mine de fier de la Eisenerz. Din această pricină orașul *Graz*, cu o mare universitate, este centrul industriei metalurgice.

Carintia este aproape toată muntoasă, străbătută 'n lung de râul Drava. Capitala, *Klagenfurt*, este centrul industriei lemnului.

Mai muntos este **Tirolul** partea svițeriană a Austriei. Tirolezii sunt oameni pe cât de veseli, pe atât de viteji, având a-și duce viață grea în luptă cu asprimea munților. Din mijlocul lor a ieșit țaranul *Andreas Hofer*, care s'a răsvrătit împotriva lui Napoleon, când acesta a încercat să cuprindă Tirolul. E un erou al tirolezilor, asemenea lui *Avram Iancu*, eroul moșilor din Munții Apuseni. Capitala Tirolului este *Innsbruck*, oraș cu vechi clădiri și cu zidul munților cu zăpadă în spate. Aici este centrul partidelor din dreapta, a clericalismului și a monarhiștilor.

La capătul apusan al Tirolului, vecină cu Elveția, stă ghemuită provincia **Voralberg**, tot muntoasă, centrul excursiunilor grele. Capitala ei *Bregenz*, se află într'o poziție încântătoare, fiind așezată la țărmul lacului Constanța, iar în spete apărată de zidul munților cu creasta acoperită de marama zăpezii.

Vestit ținut de excursiuni este și Provincia

Salzburg, cu capitala având acelaș nume. E un oraș tot vechiu, pitoresc, cu care se poate asemăna de la noi, bine înțeles în mic, Sighișoara.

În cuprinsul ei, cași în partea vecină din Provincia Austria-de-sus, sunt vestitele lacuri alpine, cu apă limpede, înconjurată de păreți drepte ca

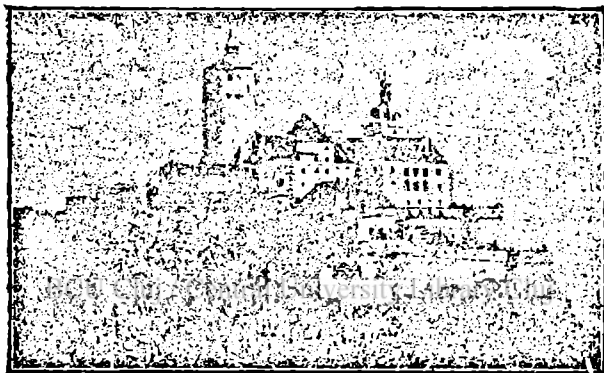

Fig. 4. Un castel din Burgenland.

de marmură, lângă care se află nu mai puțin vestitele localități climaterice: Ischl, unde se întâlneau împărații, Gmunden, ș. a.

În sfârșit este provincia *Burgenland*, mică, la capătul dinspre granița ungurească.

AUSTRIA ȘI ROMANIA

În trecutul nostru istoric, Austria a jucat un rol tot așa de însemnat ca și Rusia ori chiar Turcia. Când era în cúlmea puterii ei, Austria căuta să se întindă tot mai mult către răsărit. Astfel nu se putea să nu deie și peste țările locuite de Români.

Ea și cu Rusia, nu se împăcau de la moștenirea turcească. De se băteau între ele, bătăliile aveau loc pe capul nostru. La urmă se înțelegeau vremelnice, dar, după vorba unui bătrân bucovinEAN, părul din chica noastră rămânea printre degetele lor.

Multă vreme a stăpânit Ardealul și Banatul, un veac și mai bine a stăpânit Bucovina, aproape o jumătate de veac Oltenia, adesea ori a ocupat Moldova și Muntenia, cu gânduri ascunse, pe care dacă nu le-a adus la îndeplinire, n'a putut din pricina Rusiei.

Sunt vremuri trecute, dureroase, dar care n'au rămas fără bune urmări pentru țara noastră de azi.

Austria înainte de toate avea o administrație

neasemănată. Unde puneă stăpânire, puneă și bună ordine ori îndruma spre o chibzuită gospodărie, atât a obștiei cât și a fiecărei familii în parte. Deosibirea care se trîmbițează necontentit dintre țările de dincolo de Carpați și părțile de dincoace ale noastre, se datorește mai în totul administrațiunii austriace, ale cărei urme nu se pot șterge lesne, nici n'ar trebui să se șteargă ci dimpotrivă ar trebui să servească drept normă generală. Fână și Oltenia, care a stat prea puțin sub stăpânirea austriacă, mai păstrează un bun abur din gospodăria generală de atunci, iar T. Severin ca oraș, mai multă asămănare are cu Lugoj ori Caransebeș, de cât cu Tg. Jiu ori Pitești.

Ca popor avem o însușire bună. Uităm relele ce ni le au adus alții. Multe rele ne a adus politica veche austriacă. S'au șters. Administrația austriacă însă ne a lăsat multe urme bune. Să le păstrăm.

Cu Austria de azi nu putem avea de cât raporturi de bună prietenie, căci n'avem nimic de împărțit cu ea, fiind prea departe de noi și cu interese deosebite.

VII.

CĂȚI-VA DINTRE OAMENII DE SEAMA AI AUSTRIEI.

Strălucirea de pe vremuri de la curtea împărătească din Viena, viața plină de belșug, numărul mare de bogătași de viță nobilă, prinți și mari dregători, făceau din Viena oraș vestit în Europa întreagă mai ales pentru susținerea artelor. De totuși...

Viena a fost și a rămas încă înainte de toate un centru muzical. Opera ei era pe vremuri neîntrecută iar concertele simfonice ce se dădeau la Viena își aveau faima în lume întreagă.

De aceia în Viena și-au dus traiul mulți dintre iluștrii compozitori. Numele lui Haydn, Schubert ori Beethoven sunt legate de orașul de pe Dunăre.

Voi da pe scurt câte ceva din viața unor dintre acești mari compozitori din ultimul veac.

Pe la începutul veacului al 19-lea, muzica din Viena este stăpânită de uriașa manifestare a marelui *Beethoven* (născut la 1770 în Bonn). Pentru întâia oară Beethoven a venit în Viena când era numai de 17 ani, pentru ca să se desăvârșească

la Mozart celalt mare compositor, al cărui renume se stabilise. „Dați-i băgare'n samă ar fi spus Mozart de tânărul Beethoven ; de acesta are să se vorbească odată în lume“. Prezicerea s'a adevărit.

Chemat îndărăt în Bonn prin moartea mamei sale, Beethoven nu s'a întors la Viena de cât peste 5 ani, spre a nu o mai părăsi. Aici a cunoscut gloria, aici însă și amarnica suferință de care nu a scăpat de cât prin moarte ¹⁾. La început dădea lecțiuni, concerte.

După ce a asurzit se închise în sine și nu făcea altceva de cât să compuie cu înfrigurare, ca și când se temea să nu-l apuce moartea fără să deie tot ce gândea, tot ce simțea.

Pentru a se isola de lume, Viena îi dădea cel mai bun prilej. Imprejurimile ei încântătoare erau locurile iubite de Beethoven în preumblări zilnice, preumblări în care natura oferea mare mângâiere, celui lipsit de contactul cu oamenii. De aceia poate și măestria neîntrecută a bucăților sale muzicale, care covârșesc prin puterea expresiunilor adânci ce se revarsă din ele.

La 26 Martie 1827 se săvârși din viață, în singurătatea odăiței sale. Nimeni nu era lângă dânsul care cu drag să-i închidă ochii.

Cam în acelaș timp cu *Beethoven*, (1828) muri în Viena alt mare compositor. Cu sărbătorirea împlinirii unui veac de la moartea lui Schubert se adună la Viena, în vara anului acestuia (1928) sute de mii de coriști și cântăreți. Din toată întinderea țărilor

1). Vezi *I. Simionescu*. Oameni aleși I. Străinii, Ed. IV 1926. Lei 90. Cartea Românească.

germane, dându-le prilej să întărească și mai mult legătura dintre nemții aflați pe toată fața pământului.

Schubert, spre deosebire de Beethoven, era un vienez de naștere. Tatăl lui fu institutor, iar mama o fostă bucătăreasă și avură nu mai puțin de 14 copii.

Copilul Franz, născut la 1797, arată de mic înclinare către muzică. Din părinți săraci, a trebuit să lupte și el cu sărăcia, să cânte într'un cor, sau la orgă. De și se sbătea în nevoi, găsea vreme că să înceapă a compune, când era de 14 ani; răspundea înclinării firești care isbucnea fără voie. Așa de repede se desvălu în el dorința de a scrie, în cât fiind sărac nici hârtie de muzică nu avea îndeajunsă. Lua o bucată ori care de hârtie albă, o linia cu portative și compunea. Cele mai multe compuneri de tinerețe însă, le a nimicit mai târziu.

Tatăl său nici nu vroia să audă ca fiul să se facă „muzicant“. De îndată ce ieși din școală îl făcu institutor. Dar repede tânărul se desfăcu de această încătușare și se dădu cu totul muzicei. Până ce se făcu cunoscut a îndurat multe nevoi; nu e vorbă că nici mai târziu nu a huzurit în bine. A scris, a scris mereu, așa în cât de și moartea timpurie (la 31 ani), l-a luat când alții, abea încep activitatea, el a lăsat în urma lui mai ales noian de cântece, care azi se aud la mai toate concertele, pe lângă simfonii și alte producții musicale.

Un alt mare compositor, de și mai puțin cunoscut de cât ceilalți fu *Brahms*, născut în Ham-

burg (1833) din părinți tot de viață modestă. După mai multe pribegii, în vremea pregătirii, se mută în Viena când era de 20 de ani și nu o mai părăsi până la moarte (1897).

Numai opere n'a scris. Incolo de toate, dela cântece până la simfonii. S'a inspirat în producțiile sale mai ales de cântece populare din diferite părți.

Printre compozitorii de muzică mai ușoară, dar tocmai prin aceasta cunoscut în toată lumea, trebuie pomenit și *Iohann Strauss*, părintele valsului. De la el, Viena a devenit centrul operetelor vesele, ceia ce este și azi. Cele mai cunoscute operete ale lui Strauss sunt Voevodul țiganilor și Liliacul, iar dintre valsurile care se cântă pretutindeni e Dunărea albastră.

În afară de compozitori Viena și Austria au dat și literați de frunte. Cel mai de seamă a fost, printre romanticii veacului al 19-lea, *Grillparzer*. Fiu de avocat morocănos și rece, Franz Grillparzer se născu la Viena în 1791. De mic rămas fără tată, fu silit să muncească spre a câștiga pâinea trebuitoare pentru mama și surioara lui. De aceia luă diferite slujbe, practicant în biblioteca împărătească, apoi funcționar vamal. Toată viața a știut ce e nevoia, căci neînțeleș în ce a scris, de pe urma muncii sale n'a tras nici un folos. Abea spre bătrânețe, după ce dramele sale s'au jucat în teatrele din Viena este mai cinstit. Când a împlinit 80 de ani, Viena întreagă și împăratul l-au sărbătorit. Era prea târziu. „Oamenii nu sunt cum se cade. Dacă a/ suta parte din câte mi-au

arătat acum, mi le ar fi arătat când eram tânăr, m'aș fi simțit înviorat și încurajat la muncă, din care aș fi fost și eu folosit și patria mea." Muri la 1872.

Dintre cele mai cunoscute opere dramatice sunt: Străbuna, Sappho, Argonauții, Medea, cu subiecte în bună parte din lumea antică sau „fericirea și sfârșitul regelui Otokar“ o dramă patriotică tratând lupta între mândrul rege al Bohemiei și Rudolf de Habsburg. Toate sunt drame și tragedii. Comedii n'a scris decât una singură „Vai de cel care minte“.

Piesele lui sunt astăzi jucate în toate teatrele germane.

Tot în direcția teatrului lucrează și *Anzengruber* din neam de țărani, născut în Viena la 1839. După o copilărie nevoiașă, deveni ucenic de librărie apoi actor. Incercările literare nu-l scăpară de sărăcie și fu silit să intre funcționar la poliție. Totuși nu se dădu bătut și deodată în 1870 ajunge cunoscut prin piesa sa „Preotul din Kirchfeld“. Urmară apoi neîntrerupt până la moarte (1889) numeroase alte piese jucate și azi în teatrele din Viena. Mai toate sunt luate din viața satelor, ceia ce le dă o vioiciune și o noutate care atrage și le face simpatice.

Tot din mijlocul satelor a eșit și *Petru Rossegger*, fiu de țăran, născut la 1843. Fiindecă avea o constituție delicată nu putea să muncească la câmp, dar nici să învețe nu avea cu ce. De aceea se apucă de meșteșug, croitor întâi, librar mai pe urmă. Invăță a ceti și scrie singur, iar

mai târziu tot singur își câpătă numeroase cunoștinți. Nu contenea să scrie, fără să ajungă cunoscut, până când a scos cel dintâi volum în 1875. Aproape din tot ce a scris, nuvele, povestiri și romane, se resfrânge simpatia pentru țărani și din munți, pentru sufletul lor curat, pentru dragostea de animale și natură.

Austria a avut și o scriitoare vestită *Maria de Ebner-Eschenbach*, născută în Moravia în 1830, dar ducându-și aproape viața

întreagă în Viena ei dragă, unde închise ochii în timpul războiului (1916). A scris mult și de toate: nuvele, romane poezii, povestiri pentru copii, arătând un suflet înclinat spre bine și frumos. Nobilă de origine, a trăit însă mult și la țară. În acest chip i se

Fig. 5. Un cap de tirolez.

lărgesc cunoștințele despre oameni scriind și asupra vieții de țară, ca și asupra acelia din înaltele cercuri sociale.

Ceia ce Rosegger a fost în literatură, povestitorul din viața satelor de munte, fu *Defregger* în pictură. Fiu de țăran din Tirol, se născu în 1835, arată încă de mic copil înclinare spre artă, făcând din aluat fel de fel de animale, iar când mai târziu, a câpătat un creion, cât păzea vitele, desemna pe foi rupte din cărți vechi. Până și tatăl său, țăran, se minună de talentul fiului său, care

în acelaș timp era și bun gospodar. Se scobori din munți, ducându-se la Innsbruck ca să învețe meșteșugul sculptatului, abea la vârsta de 24 de ani. Vreme de 4 ani a trecut prin dibuiri și învățăături, o muncă stăruitoare cum rar se vede. Așa își începe viața de rodnică activitate care-l face dintr'odată cunoscut și vestit, pentru că în tablourile sale pictează scene din viața tiroleză, pline de vioiciune și frăgezime, neîntrecute chiar și azi. În special sunt vestite tablourile lui în care prea mărește pe *Andreas Hofer*, eroul tirolez care s'a împotrivit vreme îndelungată armatelor lui Napoleon, pătrunse în Tirol. Acest țaran conducător de oștiri țărănești, cu coase și țăpoaie drept arme, a jucat cam acelaș rol în istoria Tirolului, ca și *Avram Iancu* în Munții Apuseni.

Tablourile lui Defregger sunt împrăștiate în toate marile muzee germane și ies în relief prin coloritul lor vioi și prin figurile sănătoase ale țaranilor tirolezi, veseli și îndrăsneți.

În afară de literatură și artă, Austria a avut mari și cunoscuți oameni aleși în domeniu științific. Universitatea din Viena în special era renumită într'o vreme prin savanții ei. Dintre aceștia fie pomeniți bunăoară *Fr. Suess*, întemeietorul geologiei moderne, marele chirurg *Billroth*, fiziologul *Brücke* ori filosoful *Mach*, care au dat fiecare în ramura lui îndreptări nouă științii.

- No. 8. Sifilisul de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 9. Temeiul îmbunătățirii vitelor de *Th. Chitoi,*
 " 10. Votul obștesc de *A. Gorovei.*
 " 11. Creșterea Porcilor de *C. Oescu.*
 " 12. Viermii de mătasă de *T. A. Bădărău.*
 " 13. Ofița sau tuberculoză de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 14. Pelagra de prof. *V. Babeș*
 " 15. Alegerea semințelor de *C. Lacrițianu*
 " 16. Creșterea păsărilor de prof. *C. Motaș.*
 " 17. Rătăcirile bolșeviste de *Maior I. Mihai.*
 " 18. O stupină dintr'un roiu de *N. Nicolaescu.*
 " 19. Cum se întemeiază o vie de *D. M. Cădere.*
 " 20. Răsădnița și plantele din răsad de *V. Sadoveanu.*
 " 21. Lehuzia de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 22. Miesieșugul vopsitului cu burueni de *Art. Gorovei.*
 " 23. Cum orbim de *I. Glăvan.*
 " 24. Păstrarea carnei de porc de *G. Gheorghiu.*
 " 25. Calul de prof. *E. Udrischi.*
 " 26. Doctorul în casă de *Dr. O. Apostol.*
 " 27. Cum trebuie să ne hrănim de *E. Severin.*
 " 28. Lămurirea legii dărilor de *Iuliu Pascu.*
 " 29. Ecția de *Dr. Emil Gheorghiu.*
 " 30. Lămurirea Constituției de *Artur Gorovei.*
 " 31. Boale parazitare la animale, care trec la om de *C. Motaș.*
 " 32. Fioșințe nesocotite în gospodărie de *I. Simionescu.*
 " 33. Mama și copilul, de *Dr. M. Manicatu.*
 " 34. Înrumări spre sănătate, de *Dr. I. Bordea.*
 " 35. Despre hrană, de *Dr. I. Bordea.*
 " 36. Omul și societatea de *Al. Giuglea.*
 " 37. Bucătăria sătenilor de *Maria Col. Dobrescu.*
 " 38. Seceta de Zahăr de *C. Lacrițianu.*
 " 39. Îngrășarea pământului de *I. M. Dobrescu.*
 " 40. Friguri de băită de *I. Dumitrescu.*
 " 41. Eanul de *A. Giuglea.*
 " 42. Sfaturi practice de *Ing. A. Schorr.*
 " 43. Lămurirea Calendarului de *A. Giuglea.*
 " 44. Conjunctivita granuloasă de *Dr. I. Glăvan.*
 " 45. Burueni de leac de *A. Votarschi.*
 " 46. Sfaturi casnice de *Maiora Raluca.*
 " 47. Cultura tomatelor de *I. Isvoranu.*
 " 48. Rețete pentru gospodine de *Maiora Raluca.*
 " 49. Lingoarea de *I. Dumitrescu.*
 " 50. Blenoragia sau sculamentul de *Dr. N. Ioan.*
 " 51. Practica agricolă de *A. Bejenariu.*
 " 52. Apa de băut de *Dr. I. Bălțeanu.*
 " 53. Tifosul Exantematic de *Dr. Tudor Dumitrescu.*
 " 54. Boalele animalelor de *I. Popu Câmpeanu.*
 " 55. Lucrări din pănușile de porumb de *Titus G. Mincu.*
 " 56. Cartoful de *I. Popu Câmpeanu.*

Str. a C. „Din lumea largă“.

- No. 1. Ucraina de *G. Năstase.*
 " 2. Cehoslovacia de *I. Simionescu.*
 " 3. Munții Alpi de *M. David.*
 " 4. Finlanda de *I. Simionescu.*

- No. 5. Bucovina de *I. Simionescu*.
 " 6. Basarabia de *G. Năstase*.
 " 7. Dobrogea de *C. Brătescu*.
 " 8. În spre polul sud de *I. Simionescu*.
 " 9. Olanda de *Ap. D. Culea*.
 " 10. Viața în adâncul mărilor de *C. Moțaș*.
 " 11.—12. A. Șaguna de *I. Lupaș*.
 " 13. Către Everest de *I. Simionescu*.
 " 14. Românii de peste Nistru de *V. Harea*.
 " 15. Ardealul de *I. Simionescu*.
 " 16. Lituania de *G. Năstase*.
 " 17. Câmpia Transilvaniei de *Ion Popu-Câmpeanu*.
 " 18. Moldova de *I. Simionescu*.
 " 19. Românii din Ungaria de *I. Georgescu*.
 " 20. Jud. Turda-Arieș de *I. Mureșeanu*.
 " 21. Țara Hațegului de *Gavril Todica*.
 " 22. Sp. C. Haret de *I. Simionescu*.
 " 23. Danemarca de *Magda D. Nicolaescu*.
 " 24. N. Milescu în China de *I. Simionescu*.
 " 25. Cetățile moldovenești de pe Nistru de *Apostol C. Culea*.
 " 26. Românii din Bulgaria de *Em. Bocuș*.
 " 27. Valea Jiului din Ardeal de *P. Hossu Longin*.
 " 28. Țara Bârsei de *G. Orghidan*.
 " 29. Vechiul ținut al Sucevei de *V. Ciurea*.
 " 30. Macedo-Românii de *Tache Papahagi*.
 " 31. Românii din Banatul Jugoslav de *Pr. Bizerea*.
 " 32. Coasta de Azur de *I. Simionescu*.
 " 33. Elveția de *Traian G. Zaharia*.
 " 34. Maramureșul de *Gh. Vornicul*.
 " 35. Austria de *I. Simionescu*.
 " 36. Belgia de *Traian Gh. Zaharia*.

Seria D. „Știință aplicată“

- No. 1. Fabricarea săpunului de *A. Schorr*.
 " 2. Motorul Diesel de *Ing. Casetti*.
 " 3. Industria Parfumului de *E. Severin*.
 " 4.—5. Aerul lichid de *Ilie Matei*.
 " 6. Industria Azotului de *L. Calon*.
 " 7.—9. Locomotiva de *Ing. Casetti*.
 " 10. Aeroplanul de *Dr. V. Anastasiu*.
 " 11. Baloane și Dirijabile de *C. Mihăilescu*.
 " 12. Betonul armat de *Ing. N. Ganea*.
 " 13. Gări și trenuri de *G. Siadbei*.
 " 14. Instalarea unei sonerii electrice de *Stel. C. Ionescu*.
 " 15. Aparat de Radiofonie de *Lt. M. Zapan*.
 " 16. Tiparul de *V. Romanescu*.
 " 17. Ce se scoate din cărbuni de *C. V. Gheorghiu*.
 " 18. Industria materiilor colorante de *G. A. Florea*.
 " 19. Fotografia de *Locot. M. Zapan*.
 " 20. Industria Zahărului de *G. I. Baboianu*.
 " 21. Șase montaje de radio de *Locot. M. Zapan*.
 " 22. Cinematografia de *Locot. M. Zapan*.